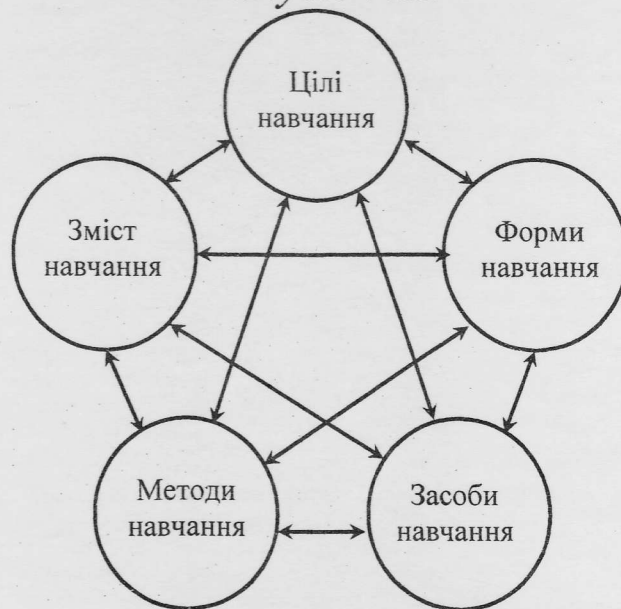

Криворізький національний університет
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова
Інститут інформаційних технологій
і засобів навчання НАПН України

Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі

Випуск VIII

Кривий Ріг
Видавничий відділ КМІ
2013

Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі : збірник наукових праць. Випуск VIII. – Кривий Ріг : Видавничий відділ КМІ, 2013. – 259 с.

Збірник містить статті з різних аспектів методології навчання фундаментальних дисциплін у ВНЗ, теорії навчання, методики навчання хімії. Значну увагу приділено питанням впровадження кредитно-модульної системи навчання, контролю якості освіти, фундаменталізації навчання природничих, гуманітарних та суспільних дисциплін.

Для студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, наукових та педагогічних працівників.

Редакційна колегія:

- В. Й. Засельський*, доктор технічних наук, професор
О. Д. Учитель, доктор технічних наук, професор
В. М. Соловійов, доктор фізико-математичних наук, професор
М. І. Жалдак, доктор педагогічних наук, професор, ак. НАПН України
В. І. Ключко, доктор педагогічних наук, професор
С. А. Раков, доктор педагогічних наук, професор
Ю. В. Триус, доктор педагогічних наук, професор
П. С. Атаманчук, доктор педагогічних наук, професор
В. Ю. Биков, доктор технічних наук, професор, ак. НАПН України
М. І. Стрюк, кандидат історичних наук, доцент
І. О. Теплицький, кандидат педагогічних наук, доцент (відповідальний редактор)
С. О. Семеріков, доктор педагогічних наук, професор (відповідальний редактор)

Рецензенти:

- Н. П. Волкова* – д. пед. н., професор, завідувач кафедри загальної та соціальної педагогіки Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля
А. Ю. Ків – д. ф.-м. н., професор, завідувач кафедри фізичного та математичного моделювання Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (м. Одеса)

Друкується згідно з рішенням ученої ради Криворізького металургійного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет», протокол №6 від 21 лютого 2013 р.

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ НОВАЦИИ В СОВРЕМЕННОМ СОЦИАЛЬНОМ ПОЗНАНИИ КАК ОСНОВА ГУМАНИТАРИЗАЦИИ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

Р. И. Амирова

Украина, г. Кривой Рог, Криворожский национальный университет
amirova-raisa@rambler.ru

Установка на формирование человека как целостной личности с доминантой креативного самовыражения определяет сегодня основные ценностные ориентации украинского высшего образования – его фундаментализацию, демократизацию, и гуманитаризацию.

Это означает, что образовательный процесс в высшей школе должен строиться с учетом новейших методологий, методик и технологий обучения, нацеленных на достижение связанности отдельных дифференцированных частей и функций образовательного поля как внутренне единой и целостной образовательной стратегии, обеспечивающей такую его содержательность, интегративность и всеобщность [10], в которой инновационные методологии естественнонаучного и социально-философского познания являются главными ценностными ориентирами не только создания нового фундаментального научного знания, причем относительно к тому – прикладного или абстрактного, но и в целом процесса образования-воспитания. Настоящее требование тем более важно, ибо методология поиска с позиций философии, методологии и истории соответствующей науки, включающая в себя предмет, специальный язык, ведущие идеи и понятия, связь с другими науками и практикой, специфику деятельности и методы познания (эвристические и логические), культуру и стиль научного мышления, что практически отражает основной гуманитарный потенциал учебной дисциплины, интегральная сущность которого и дает основание говорить о ней как о фундаментальной составляющей человеческой культуры. Иными словами, современный педагог просто обязан стать немного «философом»: он должен выстраивать преподаваемый предмет в единстве с другими, видя актуальное и темпоральное единство социоприродного мира.

Вопрос о статусе и перспективах методологии социально-гуманитарного познания никогда не был праздным. Напротив, в ситуации перманентного самоопределения гуманитариев по проблеме предмета, метода, стандарта и критерия своих исследований, он всегда был весьма показательным, постоянно сопровождая принципиальную уникальность сферы социально-гуманитарного познания.

Однако специфика современного процесса познания предполагает

СТАН ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ З УЧНЯМИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Н. Ю. Брижак

Україна, м. Мукачеве, Мукачівський державний університет
nadyushabrizhak@mail.ru

Під готовністю до краєзнавчої роботи Т. М. Міщенко розуміє інтегральну властивість особистості педагога, основними структурними компонентами якої є мотиваційно-ціннісні установки вчителя на реалізацію функцій краєзнавства як засобу зв'язку виховання з життям, а також сукупність професійно значущих знань та вмінь [3].

На думку О. В. Бондаренко, готовність майбутнього учителя до краєзнавчої роботи з учнями як складова більш загального поняття «готовність учителя до педагогічної діяльності» є складним особистісним утворенням, що охоплює краєзнавчу спрямованість, позитивну мотивацію, професійно важливі риси особистості, краєзнавчі знання, вміння й навички, оцінку, адекватну самооцінку та рефлексію результатів власної праці, забезпечуючи ефективність краєзнавчої роботи [1].

У дослідженнях С. М. Танани готовність майбутніх учителів початкових класів до організації краєзнавчої роботи розглядається, як складне соціально-педагогічне утворення, що містить у собі комплекс індивідуально-психологічних якостей особистості та систему професійно-педагогічних знань, умінь і навичок організації краєзнавчої роботи на основі усвідомлення значущості шкільного краєзнавства як засобу соціалізації особистості [4].

М. І. Кузьма-Качур під готовністю майбутніх учителів початкових класів до шкільного краєзнавства розглядає цілісне явище, що складається із взаємопов'язаних, скріплених переконаннями морально-вольових якостей особистості, соціально значущих мотивів, способів поведінки, знань, умінь і навичок [2].

У межах нашого дослідження під готовністю майбутнього учителя до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи будемо розуміти особистий стан майбутнього учителя, з певними краєзнавчими знаннями, вміннями, навичками та переконаннями у необхідності організувати краєзнавчу роботу з учнями початкової школи.

Вдосконалення процесу підготовки майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи вимагав врахування певних передумов, до яких віднесено такі:

– сформованість у майбутніх учителів мотивів оволодіння теоретичними знаннями та практичними уміннями і навичками краєзнавчої ро-

боти з учнями початкової школи у процесі фахової підготовки за напрямом підготовки 6.010102 «Початкова освіта», що визначається у освітньо-кваліфікаційній характеристиці;

– аналіз краєзнавчої роботи у навчально-виховному процесі з учнями початкової школи, що дав змогу спрямувати визначення стану готовності майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи у двох напрямках: навчальному та виховному.

З метою оптимізації навчально-виховного процесу та підвищення його ефективності на шляху формування готовності майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи було проведено констатувальний етап експерименту протягом другого навчального семестру 2011-2012 р. на базі Мукачівського державного університету та Хмельницького національного університету із студентами, які навчаються за напрямом підготовки 6.010102 «Початкова освіта» (галузь знань 0101 «Педагогічна освіта»). Загалом у експерименті взяло участь 136 майбутніх учителів.

За допомогою методів анкетування, тестування, бесід та спостережень здійснювалось вивчення місця і ролі краєзнавчої роботи у системі підготовки майбутніх учителів початкової школи, а також визначення стану їх готовності до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи.

Спочатку було визначено наскільки сформовані мотиви оволодіння теоретичними знаннями та практичними уміннями і навичками краєзнавчої роботи з учнями початкової школи у майбутніх учителів.

Як показало дослідження (таблиця 1), майбутні учителі надають перевагу мотивам стати висококваліфікованим фахівцем, сумлінно вивчати будь-які дисципліни, інтерес до конкретних краєзнавчих фактів (43,7%; 37,9%; 21,4%), 4, 5 та 6 рангове місце відповідно займають мотиви – прагнення отримати високі бали, поглибити уже набуті краєзнавчі знання та інтерес до особистості викладача як людини та науковця. Отримані результати дають змогу стверджувати про не сформованість стійких мотивів у майбутніх учителів до краєзнавчої роботи. Це вказує на необхідність посилити вплив на мотиваційну сферу в процесі підготовки майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи.

Визначення стану готовності майбутніх вчителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи у виховному напрямі було проведено під час педагогічної практики студентів (136 осіб) педагогічного факультету Мукачівського державного університету II курсу, які навчаються за спеціальністю 6.010102 «Початкова освіта». Одним із завдань педагогічної практики було провести виховний захід у одному з класів початкової школи за однією із тем: «Та земля мила, де мати народила», «Чи

знаєш ти свій край?», «Легенди нашого краю», «Вулицями рідного міста (села)», «Мій рідний край», «Рід, родина, рідня», «Моя рідна вулиця», «Пам'ятаймо героїв», «Люби і знай свій рідний край», «Люди, які прославили мій край», «Сторінки історії мого міста (села)».

Таблиця 1

Мотиви підготовки до краєзнавчої роботи майбутніх учителів з учнями початкової школи

Мотиви підготовки до краєзнавчої роботи у майбутніх учителів з учнями початкової школи	Рангове місце	%
Звичка сумлінно вивчати будь-які дисципліни	2	7,9
Інтерес до конкретних краєзнавчих фактів	3	21,4
Прагнення стати висококваліфікованим фахівцем	1	43,7
Можливість використовувати набуті краєзнавчі знання, уміння та навички для майбутньої діяльності не за фахом	8	6,8
Відсутність інших, більш цікавих справ, ніж навчальні заняття	9	3,4
Інтерес до краєзнавчих досліджень	7	8,8
Прагнення поглибити уже набуті краєзнавчі знання	5	17,5
Інтерес до особистості викладача як людини та науковця	6	9,1
Прагнення отримати високі бали	4	20,6

Вимоги до проведення виховного заходу краєзнавчого змісту майбутніми учителями з учнями початкової школи полягали у наступному: чітке формулювання назви виховного заходу та розуміння майбутнім учителем його краєзнавчої мети; планування основних етапів виховного заходу та визначення завдань кожного з них; організація підготовки заходу у відповідності до поставленої краєзнавчої мети; визначення оптимального змісту краєзнавчого матеріалу; вибір найбільш раціональних методів і прийомів виховного впливу краєзнавчого матеріалу на учнів на кожному етапі заходу; чіткість виховного заходу, оптимальний його темп і ритм; різноманітність і творчий характер діяльності учнів початкової школи; взаємозв'язок заходу з попередніми та наступними формами позакласної роботи з учнями.

Оцінка виховного заходу краєзнавчого змісту проведеного майбутніми учителями з учнями початкової школи включала такі показники:

– аналіз готовності майбутнього учителя до проведення виховного заходу краєзнавчого змісту: мета і завдання виховного заходу; урахування рівня вихованості учнів початкової школи при визначенні мети і завдань; місце виховного заходу краєзнавчого змісту у загальній системі виховної роботи початкової школи;

– аналіз процесу підготовки виховного заходу краєзнавчого змісту:

роль класного керівника; роль учнівського активу; забезпечення дружньої та злагодженої роботи колективу в процесі підготовки виховного заходу краєзнавчого змісту; роль учнівських органів самоврядування; надання тактової допомоги учням; рівень участі дітей у підготовці виховного заходу краєзнавчого змісту; аналіз правильності розподілу обов'язків; строки виконання, облік;

– аналіз проведення виховного заходу краєзнавчого змісту:

а) організація (готовність дітей до проведення заходу, оформлення приміщення, обладнання, наочність, використання ТЗН, структурна схема виховного заходу, чіткість, організованість, злагодженість, майстерність, дозування часу і раціональність його використання, участь представників громадськості);

б) зміст виховного заходу краєзнавчого змісту (актуальність краєзнавчої теми, краєзнавча спрямованість, логічність, раціональність у доборі краєзнавчих фактів, їх осмислення, глибина висновків, зв'язок з життям класу, школи, села, міста, району; добір питань, що хвилюють школярів);

в) методика проведення виховного заходу краєзнавчого змісту: (врахування вікових особливостей школярів; можливість відвертого обміну думками; характер діалогу; стимулювання учнів до дискусії, до вироблення компромісної думки);

г) психологічний аналіз (поведінка учнів, їх активність, зацікавленість, ставлення до краєзнавчого заходу; поведінка вчителя, його тон, ставлення до учнів, педагогічний такт, повага до самостійності думок, пропозицій, рішень учасників);

– результати: досягнення мети виховного заходу краєзнавчого змісту; чи є краєзнавчий захід цілісним, системним; які частини виховного заходу вдалися краще, які гірше. Загальні висновки. Рекомендації.

Кожний показник оцінки виховного заходу краєзнавчого змісту проведеного майбутніми учителями з учнями початкової школи був оцінений високим, достатнім, задовільним або низьким рівнем готовності, характеристику яких подано у таблиці 2.

Таблиця 2

Характеристика рівнів готовності кожного показника

Рівень готовності	Характеристика показника
високий	показник сформований, чітко виражений
достатній	показник виражений, але рідко проявляється не-ефективно
задовільний	показник сформований слабо
низький	показник не сформований

Отримані результати занесені у таблицю 3.

Таблиця 3

Результати стану готовності майбутніх вчителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи у виховному напрямі

Показники оцінки виховного заходу краєзнавчого змісту проведеного майбутніми учителями з учнями початкової школи	Рівні готовності (136 МУ)							
	Високий		Достатній		Задовільний		Низький	
	К-сть МУ	%	К-сть МУ	%	К-сть МУ	%	К-сть МУ	%
готовність майбутнього учителя до проведення виховного заходу краєзнавчого змісту	8	6	23	16,9	43	31,6	62	45,5
організація процесу підготовки виховного заходу краєзнавчого змісту	4	2,9	32	23,5	56	41,2	44	32,4
проведення виховного заходу краєзнавчого змісту	5	3,7	29	21,3	54	39,7	48	35,3
результат	4	2,9	23	16,9	42	30,9	67	49,3
Середній показник	5	3,7	27	19,9	49	36	55	40,4

Примітка. К-сть МУ – кількість майбутніх учителів

Аналіз даних таблиці 3 дав змогу встановити, що стан готовності майбутніх вчителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи у виховному напрямі відповідає задовільному та низькому рівні (середній показник відповідно 36% та 40,4%). Проблеми у майбутніх учителів є на кожному етапі організації та проведення виховного заходу краєзнавчого змісту. Про це свідчать отримані результати, так високий та достатній рівень готовності майбутніх учителів до проведення виховного заходу краєзнавчого змісту властивий тільки 6% та 16,9% відповідно; організувати процес підготовки виховного заходу краєзнавчого змісту на високому та достатньому рівні можуть тільки 2,9% та 23,5% майбутніх учителів. Такі результати спричинили і переважання задовільного (39,7%) та низького (35,3%) рівня проведення виховного заходу краєзнавчого змісту майбутніми учителями з учнями початкових класів.

Окрім того, кожний із майбутніх учителів написав самоаналіз проведеного виховного заходу краєзнавчого змісту за наступними аспектами: педагогічне обґрунтування виховного заходу краєзнавчого змісту, доцільність його проведення, участь учнів початкової школи у виборі форми проведення заходу, місце даного виховного заходу у системі краєзнавчої роботи школи (класу), його зв'язок з навчальними предме-

тами, наскільки досягнута мета, характеристика учасників заходу, оцінка педагогом результативності виховного заходу краєзнавчого змісту, його пізнавальна і краєзнавча виховна цінність, роль інформаційних технологій під час проведення виховного заходу, оцінка педагогом психологічного стану учнів початкової школи під час підготовки і проведення заходу, які позитивні сторони та недоліки бачить майбутній учитель у проведенні виховного заходу краєзнавчого змісту, висновки майбутнього учителя.

Близько 67% всіх майбутніх учителів вважають, що під час проведення виховного заходу краєзнавчого змісту не було досягнуто поставленої мети; 48% відзначили, що вибір теми краєзнавчого заходу був невдалим, оскільки вона не мала зв'язку із навчальними предметами, які вивчались учнями початкової школи та не знайшла зацікавленості в учнів початкової школи; 39% опитаних не розуміють доцільності застосування інформаційних технологій у краєзнавчій роботі з учнями початкової школи; 75% студентів зауважують, що рівень їхньої готовності до проведення виховних заходів краєзнавчого змісту є задовільним та потребує більш ретельної підготовки під час навчального процесу.

Наступним етапом визначення стану готовності майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи було з'ясування рівня теоретичних краєзнавчих знань. Із цією метою було проведене анкетування, у якому прийняли участь 136 майбутніх учителів.

До змісту анкети входили наступні питання:

1. Назвіть відомих людей Закарпатської області, діяльність, яких на Вашу думку, може бути цікавою учням початкової школи.
2. Перерахуйте історико-культурні пам'ятки рідного краю.
3. Перерахуйте природно-заповідні об'єкти Закарпатської області.
4. Назвіть письменників та художників рідного краю, яких Ви знаєте.
5. Дайте коротку характеристику замкам Закарпаття.
6. Найвідоміші музеї Закарпаття.
7. Особливості флори та фауни рідного краю.
8. Перерахуйте екскурсійні маршрути для учнів початкової школи у районі, де Ви мешкаєте.

При оцінці відповідей на запитання анкети нами аналізувалася якість знань, глибина, дієвість, системність, узагальненість та їх міцність. У таблиці 4 подано кількість майбутніх учителів, що дали правильні відповіді по кожному із питань анкети (рис. 1).

Аналіз відповідей респондентів на вищезазначений блок запитань анкети показав низькі результати теоретичних краєзнавчих знань майбутніх учителів, оскільки загалом відповіді студентів характеризуються

поверхневими знаннями в галузі знань про рідний край. У них переважають обмежені відомості з історії, культури, національних цінностей, культурно-історичних надбань і досягнень рідного краю. Майбутні вчителі не знають відповідей на питання, які пов'язані зі знанням про оточуюче середовище, відомих історичних постатей минулого і сьогодення, архітектурні пам'ятки, заповідники рідного краю.

Таблиця 4

Кількість правильних відповідей на запитання анкети майбутніми учителями

№ запитання	учителями								Середній показник
	1	2	3	4	5	6	7	8	
К-сть правильних відповідей (у %)	13	21	17	42	33	29	39	35	29

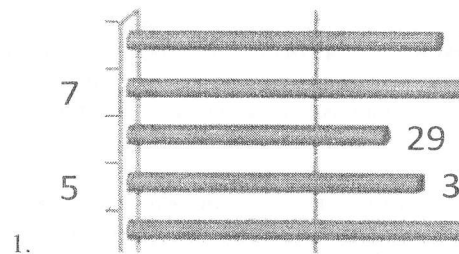

Рис. 1. Кількість правильних відповідей (у %) на питання анкети майбутніми учителями

Наступним кроком у вивченні стану готовності майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи було визначення теоретичних знань щодо краєзнавчої роботи у навчально-виховному процесі початкової школи.

Із цією метою було проведено опитування майбутніх учителів, яким було запропоновано дати відповіді на наступні питання:

1. Які освітні галузі входять до інваріантної складової Державного стандарту початкової загальної освіти?

2. У яких освітніх галузях реалізується краєзнавча робота з учнями початкової школи?

3. У вивченні яких навчальних предметів є теми, що стосуються формування краєзнавчих знань, вмінь та навичок учнів початкової школи?

У процесі опитування було з'ясовано, що 87% майбутніх учителів

не можуть перелічити усі освітні галузі інваріантної складової Державного стандарту початкової загальної освіти; 79% опитаних не знають усіх освітніх галузей при вивченні яких реалізується краєзнавча робота з учнями початкової школи; тільки 55% респондентів назвали навчальні предмети, у яких є теми під час яких учні початкової школи набувають знання про рідний край, проте не всі з них правильно назвали класи у яких дані предмети.

Отримані результати констатувального етапу експерименту підтвердили актуальність обраної для дослідження теми та дозволили спрямувати подальші дослідження на:

– визначення педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи;

– виокремлення компонентів готовності майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи;

– визначення та теоретичного обґрунтування критеріїв та рівнів готовності майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи;

– побудови моделі формування готовності майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи

– реалізації педагогічних умов та моделі формування готовності майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи.

Список використаних джерел

1. Бондаренко О. В. Модернізація краєзнавчої підготовки майбутніх учителів географії / О. В. Бондаренко // Педагогіка вищої та середньої школи. – 2012. – Вип. 34. – С. 228-234.

2. Кузьма-Качур М. І. Структурно-функціональна модель професійної підготовки майбутніх учителів до краєзнавчої роботи в початкових класах / М. І. Кузьма-Качур // Педагогічний альманах : збірник наукових праць ; ред. В.В. Кузьменко (голова) та ін. – Херсон : РІПО, 2011. – Вип. 12. – Ч. 3. – С. 138-143

3. Міщенко Т. М. Педагогічні основи підготовки майбутніх учителів до краєзнавчої роботи в сільській школі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти / Міщенко Тетяна Михайлівна ; Тернопільський державний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2001. – 20 с.

4. Танана С. М. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до організації краєзнавчої роботи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти / Танана Світлана Михайлівна ; Житомирський державний університет імені Івана Франка. – Житомир, 2007. – 20 с.

I. Методологія навчання у вищій школі.....	3
<i>Р. И. Амирова.</i> Методологические новации в современном социальном познании как основа гуманитаризации высшего образования.....	3
<i>С. О. Данышева, І. В. Чернець.</i> Аналіз потенціалу фундаментальних дисциплін у розвитку професійної мобільності студентів.....	11
<i>А. С. Кобець, А. Г. Дем'яненко.</i> С. П. Тимошенко та сучасна інженерна освіта в Україні.....	16
<i>С. М. Пастушенко, В. М. Кулішенко, Т. С. Лень.</i> Цілі фізико-математичної підготовки та методологічні засади дидактичної системи інтеграції фізико-математичних знань майбутніх інженерів.....	25
<i>Д. І. Ткач.</i> Принципи «Великої дидактики» Яна Амоса Коменського стосовно до системної теорії оборотних зображень.....	32
II. Іноваційні технології навчання у вищій школі.....	39
<i>І. В. Бірілло.</i> Реформування архітектурної освіти.....	39
<i>О. А. Блакова, Г. П. Нечаєнко.</i> Метод проектів у навчанні інформаційних технологій.....	46
<i>О. І. Денисенко, В. І. Цоцко.</i> Позитиви Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у 2011-2012 навчальному році.....	51
<i>М. В. Кормер, Е. О. Шмельцер.</i> Аспекти мотивации обучения студентов в вузе.....	61
<i>В. В. Крутенко, І. І. Кононова, В. І. Гарець, В. Ф. Шаторна.</i> Формування сучасної концепції викладання фармацевтичної ботаніки як базової дисципліни при підготовці фармацевтів у вищих навчальних медичних закладах.....	66
<i>О. А. Мукосеєнко.</i> Использование метаплана как средства визуализации учебной информации.....	72
<i>Л. Г. Сергиєнко.</i> Поиски путей творчества: практические и лабораторные занятия.....	78
III. Компетентнісний підхід до проектування навчання.....	83
<i>Ю. М. Краснобокий, І. А. Ткаченко.</i> Інтеграція природничо-наукових дисциплін у світлі компетентнісної парадигми освіти.....	83
<i>Т. Є. Кушнерова.</i> Комплексний підхід цілепокладання у формуванні професійної компетентності.....	90
<i>А. І. Макаренко.</i> Рейтингова система оцінювання знань з матеріалознавства для майбутніх учителів технологій.....	96
<i>Л. А. Медведева.</i> Формирование интегративной гуманитарной компетентности в современной высшей школе.....	103
<i>Н. П. Муранова.</i> Концепція компетентнісного підходу в системі до-	

університетської підготовки майбутніх студентів технічних спеціальностей..... 112

IV. Оптимізація самостійної роботи студентів..... 123

<i>Н. Г. Гончарова, Г. І. Бессараб, Н. П. Жернова, Д. А. Путілін, В. Є. Гуленко.</i> Ефективність та форми самостійної роботи студентів при вивченні фізіології людини у вищій школі.....	123
<i>В. М. Євтєєв.</i> Бали і оцінки.....	130
<i>М. И. Игнатенко.</i> Активизация самостоятельной работы студентов по дисциплине «Радиоэкология».....	136
<i>О. Г. Колгатін, Л. С. Колгатіна.</i> Умови застосування модифікованих процедур обчислення тестових балів у системах організації самостійної роботи студентів.....	142
<i>Л. Г. Сергиєнко.</i> Развитие творческой активности и самостоятельно-сти студентов при изучении фундаментальных дисциплин во вузе....	148

V. Природничо-наукова підготовка у вищій школі..... 154

<i>О. В. Віхрова, Н. О. Зінонос.</i> Дидактичні функції підручників з дисциплін природничо-математичного циклу для іноземних студентів підготовчого відділення.....	154
<i>И. А. Голёнова.</i> Обучение математике и естественным наукам студентов медицинских вузов.....	161
<i>Т. О. Кисільова, О. З. Фоменко.</i> Проблемні питання викладання фундаментальних дисциплін у контексті вивчення математики іноземними студентами підготовчого відділення вищої медичної школи.....	171
<i>Р. М. Тацій, Г. Й. Боднар, М. І. Кусій.</i> Використання математичного моделювання при розв'язуванні прикладних задач у навчальному процесі.....	177
<i>О. І. Теплицький, В. М. Соловійов.</i> Професійна підготовка майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін засобами комп'ютерного моделювання.....	185
<i>Е. Г. Шурыгин, Л. С. Шурыгина.</i> Об изучении детерминированного хаоса.....	196

VI. Теорія та методика навчання хімії..... 202

<i>О. В. Берзеніна.</i> Нові кроки в удосконаленні викладання фундаментальних дисциплін для студентів заочної форми навчання.....	202
<i>А. О. Григор'єва.</i> Тестове оцінювання самостійної роботи студентів з хімії.....	208
<i>О. І. Гулай.</i> Особливості організації самостійної роботи студентів при вивченні хімії.....	216

<i>Т. А. Ненастина.</i> Элементы методики изложения темы «Химические источники тока» в техническом вузе	221
<i>Н. В. Стець, Л. В. Борщевич.</i> Аналіз результатів контролю знань студентів хімічного факультету з дисципліни «Неорганічна хімія»	226
<i>Э. Б. Хоботова.</i> Разработка учебных пособий для дифференцированного обучения дисциплине «Химия»	231
VI. Професійна підготовка вчителів початкової освіти	202
<i>Н. Ю. Брижак.</i> Стан готовності майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи	236
<i>О. М. Новак.</i> Педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів дошкільного виховання до забезпечення наступності навчання в дошкільних навчальних закладах та початковій школі	244
Наші автори	251

Наукове видання

**Теорія та методика навчання
фундаментальних дисциплін
у вищій школі**

Випуск VIII

Підп. до друку 26.03.13
Папір офсетний №1
Ум. друк. арк. 13,9

Формат 80×84 1/16
Зам. №4-2603
Наклад 150 прим.

Жовтнева друкарня
50014, м. Кривий Ріг, вул. Електрична, 5
Тел. (0564) 407-29-02

E-mail: semerikov@gmail.com